

دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دانشکده پیراپزشکی

طرح درس : فارسی عمومی

تهیه و تنظیم : مجید اصلاص آبادی (عضو هیات علمی گروه علوم پایه)

تعداد واحد : ۲ واحد

عنوان درس : فارسی عمومی بهداشت حرفه ای

پیش نیاز : ندارد

مدت هر جلسه : ۳ ساعت (۲/۵ ساعت مفید)

نوع واحد : نظری

فراگیران : دانشجویان کارشناسی

مکان تدریس : کلاس درس

روز و ساعت : طبق برنامه آموزشی

مدرس : مجید اصلاص آبادی عضو هیات علمی گروه علوم پایه

بازنگری شده : ۹۳/۶/۱۵

هدف کلی :

تکمیل آموزش زبان فارسی از دوره های قبل از دانشگاه ، به نحوی که دانشجویان ضمن آگاهی از تاریخ ادبیات با فرهنگ اصیل ایرانی آشنا گشته و بتواند کتب فارسی مورد نیاز را بدون غلط بخواند و مطالب خود را چه در زمینه ادبیات و چه در زمینه علوم خاص خود بنویسد.

وظایف و فعالیت های دانشجویان :

- ۱- حضور منظم و بموقع در کلیه جلسات
- ۲- شرکت گسترده و فعال در کلاس از طریق بحثها و نوشتن یک مقاله در یک موضوع ادبی و ترجیحاً در خصوص برگرداندن یک صفحه از متون قدیمی پزشکی به فارسی روان امروزی
- ۳- ارائه مقالات در کلاس بصورت کنفرانس

شیوه ارزشیابی دانشجویان :

- ۱- شرکت در امتحان پایان ترم و اخذ ۱۶ نمره از مجموع ۲۰ نمره
- ۲- اخذ حداکثر ۴ نمره از تحقیق و ارائه مقاله

جلسه	اهداف کلی آشنایی دانشجویان با :	اهداف ویژه	شیوه تدریس
۱	آگاهی کلی در مورد ماهیت درس و گفتاری در خصوص ادبیات و فرهنگ	دانشجویان در این جلسه ضمن آگاهی از محتوای درس در طول ترم و آگاهی از ارائه مقاله و نیز تکالیف مربوطه و چگونگی نوشتن مقاله (بصورت مختصر) با یکی از مشاهیر ادبی (حافظ) آشنا می شود	سخنرانی و انجام پرسش و پاسخ در خصوص ابهامات در نوشتن مقاله و سوالات در مورد موضوع ارائه
۲	آشنایی با مولوی و نقد آثار وی	این جلسه با خواندن سوره مبارکه فاتحه الکتاب یا حمد آغاز و سپس تفسیر ادبی سوره مذکور آغاز می شود و با خواندن چند بیت از مثنوی مولانا ادامه می یابد دانشجو ضمن آگاهی از فکر و اندیشه مولانا، با آثار شاعر آشنا می شود تا اینکه بتواند ضمن آگاهی از این شاعر، اشعار این شخصیت بزرگ را به درستی بخواند	از طریق بارش افکار و کسب اطلاعات دانشجویان در مورد مولوی و جمع بندی این اطلاعات بصورت سخنرانی و توضیح متن خوانده شده
۳	آشنایی با متون عرفانی عین القضاة همدانی و بررسی شخصیت ابوسعید ابوالخیر	آشنایی دانشجویان با متون قدیمی خصوصاً قرون چهارم تا اوایل قرن ششم هجری و بررسی متون سبک خراسانی و اطلاعاتی جامع راجع به عین القضاة و ابوسعید ابوالخیر	سخنرانی و پرسش و پاسخ از دانشجویان
۴	آگاهی در خصوص شخصیت حکیم عمر خیام	بررسی نظرات مختلف و گاه ضد و نقیض در خصوص شخصیت و افکار و اندیشه های خیام ، بررسی شخصیت علمی و ادبی خیام ، نقد آثار خیام ، بررسی رباعیات منسب به این شاعر	جلسه با کسب اطلاعات دانشجویان از طریق بارش افکار و سپس جمع بندی این نظرات و سخنرانی در این خصوص و معنی و نقد برخی از اشعار شاعر
۵	آشنایی با شخصیت آثار سعدی و تحلیل متون نظم و نثر سعدی و خواندن گللهای از گلستان سعدی	یادآوری آثار سعدی و تحلیل آثار نظم و نثر سعدی مقایسه آثار شاعر با شاعران هم عصر ، نقد شخصیت سعدی و آشنایی با گلستان و تحلیل متن مذکور	جلسه با خواندن متنی از گلستان و توضیح متن مذکور و همچنین احوال و آثار شاعر آغاز می شود؛ نکات دستوری و نیز آرایه های ادبی مورد توجه قرار می گیرد.
۶	آگاهی کلی با شعر نو و خصوصاً شعر سهراب سپهری	در این جلسه سیر تحول شعر فارسی بررسی اجمالی می شود و دانشجو با پدر شعر نو (نیماوشیج) و همچنین انواع شعر نو و خصوصاً شعر نیمایی آشنا می شود و در خصوص فکر و اندیشه سهراب سپهری به طور مبسوط بحث و گفتگو می شود.	توضیحات بصورت سخنرانی در کلاس ارائه می شود و به سوالات دانشجویان پاسخ داده می شود.
۷	اشعار و احوال و آثار ناصر خسرو	بررسی احوال و آثار منظوم و منثور ناصر خسرو بررسی دقیق سفرنامه ناصر خسرو	ضمن مقایسه با شاعران سبک خراسانی افکار ناصر خسرو و از طریق سخنرانی به دانشجویان توضیح داده می شود.
۸	۱- آشنایی با آثار عبید زآکانی ۲- آشنایی با اشعار و افکار مهدی اخوان ثالث	۱- ابتدا متنی از کتاب رساله دلگشای عبید خوانده می شود و دانشجویان با آثار انتقادی و اجتماعی و طنز عبید آشنا می شوند. ۲- در خصوص فکر و اندیشه مهدی اخوان ثالث و شعر حماسی معاصر بررسی به عمل می آید	خواندن آثار شاعران ذکر شده در کلاس و پاسخ دهی به سوالات دانشجویان
۹	احوال و آثار عطار نیشابوری	بررسی احوال و آثار عطار و خصوصاً تذکرة الاولیا و بررسی افکار حسین بن منصور حلاج و موضوعات عرفانی	بصورت سخنرانی و پرسش و پاسخ از دانشجویان و خواندن متنی از تذکرة الاولیا و قطعه شعری از استاد دکتر شفیع کدکنی
۱۰	آشنایی با شعر حماسی، تاریخچه و بررسی اندیشه و شعر فردوسی	بررسی سیر تحول شعر حماسی و ادامه حرکت این نوع شعر و بررسی شاهنامه و مقایسه آن با آثار حماسی جهان	خواندن متنی از شاهنامه و توضیح در مورد متن مذکور و توضیح در مورد افکار و اندیشه فردوسی
۱۱	آشنایی با شعر پروین آشنایی با شخصیت و احوال و آثار دهخدا و بررسی کتاب تاریخ بیهقی	- بررسی حضور زنان در عرصه ادبی ایران و خصوصاً پروین و تحلیل اشعار وی - سیر فرهنگ نامه نویسی در ایران و خصوصاً لغت نامه دهخدا - سیر تاریخ نویسی در ایران و تحلیل سیاسی و ادبی کتاب تاریخ بیهقی	بصورت سخنرانی و خواندن متن و معنی متن و پرسش و پاسخ، ارائه کنفرانس دانشجویان

۱۲	کتاب اخلاق ناصری و کتاب بهارستان جامی	توضیح در خصوص کتاب اخلاق ناصری از نظر مباحث ادبی و اجتماعی و نیز سبک کتاب و در بخش دوم بررسی کتاب بهارستان جامی و مقایسه با گلستان سعدی	خواندن متن اخلاق ناصری و بخشی از کتاب بهارستان و پاسخ به سوالات، ارائه کنفرانس دانشجویان
۱۳	بررسی شیوه املاک فارسی	توضیح در خصوص روش صحیح نوشتن در زبان فارسی و ارائه دستورالعمل درست و بهره گیری از یک روش، مبتنی بر اصول نگارش	بررسی متون مختلف اعم از کتاب ، مقاله ، نامه نگاری و پاسخ دهی به سوالات دانشجویان، ارائه کنفرانس دانشجویان
۱۴	نشانه گذاری در زبان فارسی	بررسی نشانه گذاری در متون ادب فارسی و همچنین در کلیه متون فارسی و رعایت نشانه گذاری قراردادی بین المللی از قبیل نقطه ، ویرگول گیومه و ...	ارائه متنی به دانشجویان بدون رعایت نشانه گذاری و فعالیت دانشجویان در جهت رعایت نشانه گذاری و توضیح در این خصوص توسط مدرس، ارائه کنفرانس دانشجویان
۱۵	سبکهای شعر فارسی	بررسی و تحلیل سبکهای شعر فارسی : خراسانی ، عراقی ، هندی ، دوره بازگشت ادبی و شعر معاصر	جلسه بصورت خواندن متون از سبکهای مختلف و بصورت پرسش و پاسخ برگزار می شود. ارائه کنفرانس دانشجویان
۱۶	مکتبهای ادبی اروپایی	بررسی مکتبهای مختلف ادبی از قبیل رئالیسم ، ناتورالیسم ، سوررئالیسم و ... و شناختن چهره های شاخص این مکتبها	آشنا ساختن دانشجویان با این مکتبها و خواندن متونی از شاهکارهای ادبی جهان و ... ارائه کنفرانس دانشجویان
۱۷	امتحان پایان ترم		